

INDIKATORER FÖR STADSKVALITET

INNEHÅLL

INLEDNING 3

Bakgrund och syfte.....	3
Viktiga underlag.....	4
Ordlista	6
Geografiska områden.....	7
Stadsdelsexempel	8
Gatuexempel	9

INDIKATORER 10

Offentlig plats	12
Gatumark.....	18
Kvartersmark.....	24

SLUTSATSER 31

Rekommendationer.....	31
Användning i planeringen.....	32
Fortsatta studier.....	33

GÖTEBORGS STAD STADSBYGGNADSKONTORET

Björn Siesjö (ansvarig)

Henrik Markhede

SPACESCAPE

Alexander Ståhle (ansvarig)

Tobias Nordström

Staffan Swartz

Eva Minoura

Stina Gjertsen

Andrea Gonzales

INLEDNING

BAKGRUND OCH SYFTE

Göteborg står inför stora stadsbyggnadsutmaningar. Samtidigt som ambitiösa bostadsmål och krav på blandstad ska uppfyllas behöver också den samlade stadsutvecklingen vara en del av lösningen på många av dagens stora samhällsutmaningar: en mer sammanhållen stad, ett hållbarare transportsystem, bättre hälsa och konkurrenskraft för att attrahera fler människor och företag. För att bli bättre på att kvalitetsäkra planerad markanvändning och stadsmiljö pågår nu ett arbete inom stadsbyggnadskontoret med att ta fram planindikatorer och gränsvärden som är både vetenskapligt förankrade och enkla att använda i planprojekt.

Syftet med följande studie är att föreslå indikatorer och gränsvärden för stadskvalitet och exemplifiera dessa med hjälp av en kartor och statistik. Studien ska vara grundad i såväl internationell forskning och stadens egna policydokument, så som översiktsplanen, utbyggnadsstrategin, trafikstrategin och grönsstrategin. Ett viktigt underlag är också den studie om värdeskapande stadsutveckling som nyligen genomförts (Göteborgs stad et al 2017). Studien ska också integreras i tillkommande arkitekturstrategi.

Föreslagna planindikatorer berör framför allt närhet till målpunkter och hur marken fördelas mellan olika användningar. Indikatorerna har också olika kravnivåer baserat på geografiskt läge i staden och om fatigheten ansluter till ett huvudstråk i staden.

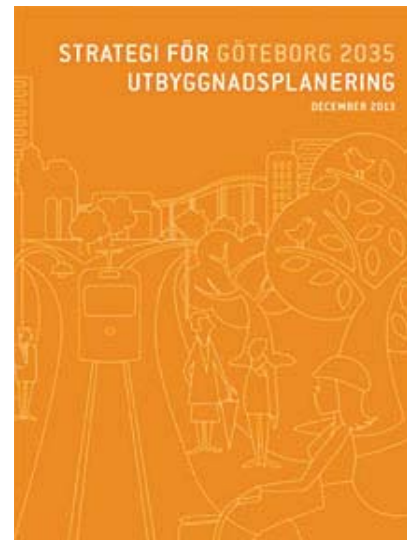
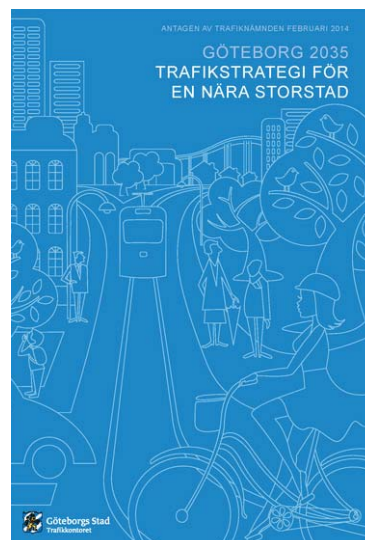
RESULTATET AV ANALYSEN AV VILKA FAKTORER - STADSKVALITETER - SOM SKAPAR VÄRDEN PÅ BOSTADSMARKNADEN, KONTORSMARKNADEN OCH HANDELSMARKNADEN. (GÖTEBORGS STAD ET AL 2017)

VIKTIGA UNDERLAG

Hur kan olika projekt jämföras? Inom alla samhälls områden, sjukvård, skola, företagande, används mått och indikatorer för att kunna säkerställa kvalitet och jämförbarhet. Mycket av det som idag uppskattas av boende i olika stadsdelar är också ett resultat av konkret mätbart kravställande från stadsbyggnadskontoret, som till exempel levande gatumiljöer, närheten till service och kultur i den täta staden och barnvänligheten och grönskan i Miljonprogrammet.

Den nyligen genomförda studien "Värdeskapande stadsutveckling" (Göteborgs stad et al 2017) visar att det är just planeringen och utformningen av den offentliga stadsmiljön, det som kommunen styr, som är mest värdeskapande. Flera studier visar också att konkret mätbara faktorer i den byggda miljön har stor påverkan på den sociala segregationen och resmönster i staden. Det är viktigt för kommunen att kunna styra och följa upp viktiga mål i översiktsplan och strategidokument som att stärka den sociala sammanhållningen och minska bilberoendet. Göteborgs stads översiktsplan har också tre utvecklingsstrategier som är en viktig utgångspunkt. Hur ska man veta vad som är bra och hållbart?

Kommunen måste kunna säkerställa en hållbar stadsutveckling, och det med stöd i den senaste forskningen om hur städer fungerar. Som inom andra samhällsområden görs detta enklast och mest transparent med hjälp av tydliga mått och indikato-

GÖTEBORGS TRE UTVECKLINGSSTRATEGIER

rer. De ska vara enkla att använda och förstå men de måste vara så precisa och avancerade att de fångar stadens komplexitet. En indikator är alltså en kunskapsbärare och ett styrmedel. Användandet av indikatorer, att väga och vikta kvantiteter och kvaliteter, är och har alltid varit en fundamental del av stadsbyggnadskonsten.

Det finns mycket forskning på hur den byggda miljön påverkar städers hållbarhet och livskvaliteter. Stadsbyggnadsforskningen visar gång på gång att det utformningen av vår stads miljö har betydelse för hur den fungerar, för sociala och ekonomiska värden. Stadsbyggandet är ett sorts spatialt kapital som möjliggör ekonomiskt och social kapital att växa.

Detta är också framlyft av FNs råd för stadsutveckling UN Habitat. I New Urban Agenda (2016), som baseras på FNS 17 hållbarhetsmål (2016), beskrivs betydelsen av bebyggelsen, de offentliga rummen och infrastrukturen och hur de samspelar. UN Habitat har också, med stöd i forskningen, tagit fram egna rekommenderade indikatorer för exempelvis täthet, funktionsblandning och offentlig plats.

UN SUSTAINABILITY GOALS & THE NEW URBAN AGENDA - HABITAT III

THE FIVE PRINCIPLES ARE:

1. **Adequate space for streets and an efficient street network.** The street network should occupy at least 30 per cent of the land and at least 18 km of street length per km².
2. **High density.** At least 15,000 people per km², that is 150 people/ha or 61 people/acre.
3. **Mixed land-use.** At least 40 per cent of floor space should be allocated for economic use in any neighbourhood.
4. **Social mix.** The availability of houses in different price ranges and tenures in any given neighbourhood to accommodate different incomes; 20 to 50 per cent of the residential floor area should be for low cost housing; and each tenure type should be not more than 50 per cent of the total.
5. **Limited land-use specialization.** This is to limit single function blocks or neighbourhoods; single function blocks should cover less than 10 per cent of any neighbourhood.

A NEW STRATEGY OF SUSTAINABLE NEIGHBOURHOOD PLANNING: FIVE PRINCIPLES (UN HABITAT 2014)

ORDLISTA

Planområde: Område som ska planeras

Analysområde: Planområde med 500 meters om-
land

Friyta: Obebyggd mark som ej är trafikyta

Offentlig plats: Friyta som är offentligt tillgäng-
lig, enligt ordningsstadgan

Park: Offentlig plats som är i huvudsak grön med
klippta gräsytor

Gård: Tydligt avgränsad utemiljö på kvartersmark

Huvudstråk: Gata med höga gång- och cykelflö-
den som kopplar samman stadsdelar

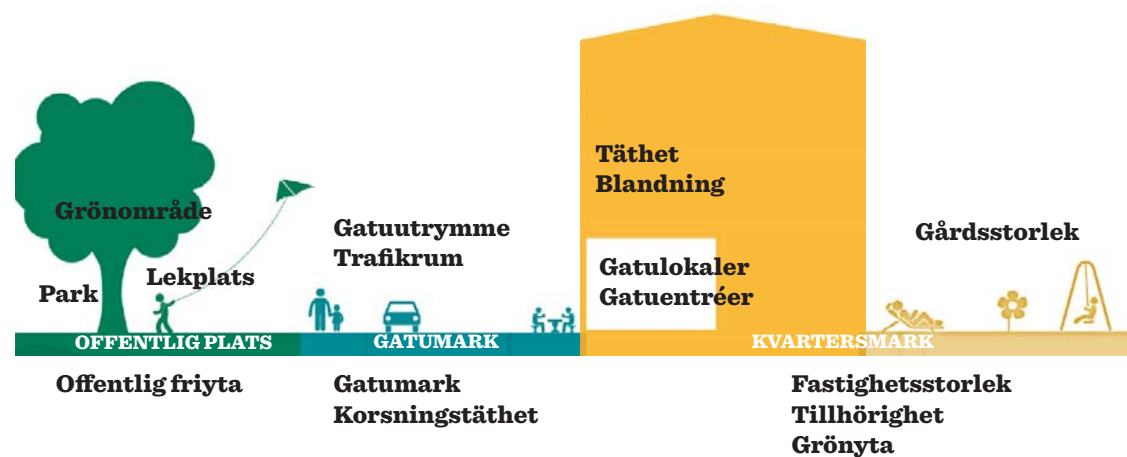
Kollstation: Hållplats för spårvagn, pendeltåg,
stombuss eller expressbuss

Fastighet: Markområde som är fast egendom med
tillhörande fastighetsbeteckning

Bebyggelsetäthet: Våningsyta (BTA) delat med
områdets yta, mätt i exploateringsstal

Funktionsblandning: Lokalyta delat med total
våningsyta (BTA)

Rumsintegration: Hur väl stadsrum och gatu-
rum är sammankopplade (brukar mätas med space
syntax-metodik)

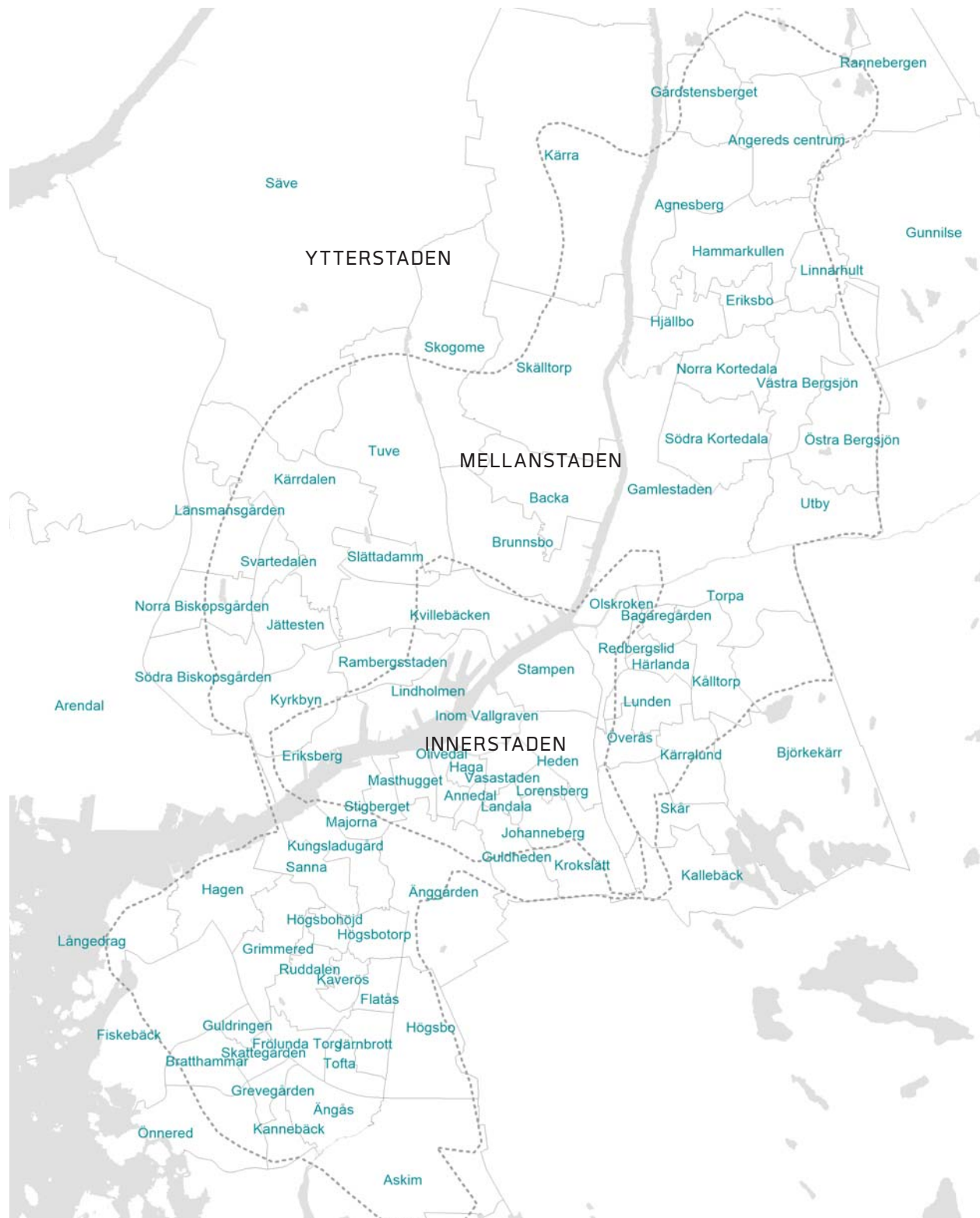

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

I översiktsplanen för Göteborgs stad (2015) beskrivs tre huvudsakliga stadsområden.

Då förutsättningarna för att uppfylla föreslagna indikatorer markant skiljer sig åt mellan innerstaden, mellanstaden och ytterstaden föreslås olika gränsvärden för respektive område. Indikatorerna har därför olika kravnivåer för Innerstaden (100%), Mellanstaden (75%) och Ytterstaden (50%).

Många analyser är genomförda på ett 50 x 50 meters rutor eftersom stadsdelsgränser är administrativt avgränsade och inte funktionellt. Detta kallas inom geografin för MAUP - Modified Area Unit Problem. Det betyder att det går att ändra statistik genom att ändra områdesgränser. Ett generellt raster av rutor löser detta problem.

STADSDELSEXEMPEL

För att exemplifiera hur olika stadsdelar uppfyller föreslagna indikatorer har tio stadsdelar valts ut. Stadsdelaras värde i relation till föreslaget gränsvärde presenteras i ett diagram. Områdesavgränsningarna för stadsdelarna är hämtade från Lantmäteriets primärområden.

INOM VALLGRAVEN

HAGA

GULDHEDEN

LINNÉSTADEN

ERIKSBERG

HJÄLLBO

VASASTADEN

KUNGSLADUGÅRD

HAMMARKULLEN

LÅNGEDRAG

GATUEXEMPEL

Vissa av de föreslagna indikatorerna berör gatornas utformning har inte varit möjliga att exemplifiera hur olika stadsdelar uppfyller de föreslagna indikatorernas gränsvärden har tio stadsdelar valts ut. Dessa presenteras i ett diagram intill några av indikatorerna på följande sidor. Områdesavgränsningarna för stadsdelarna är hämtade från Lantmäteriets primärområden.

ANDRA LÅNGGATAN

AVENYN

KUNGSLADUGÅRDSGATAN

MARIAGATAN

SALTHOLMSGATAN

SALTHOLMSGATAN

LINNÉGATAN

VASAGATAN

DR LIBORIUS GATA

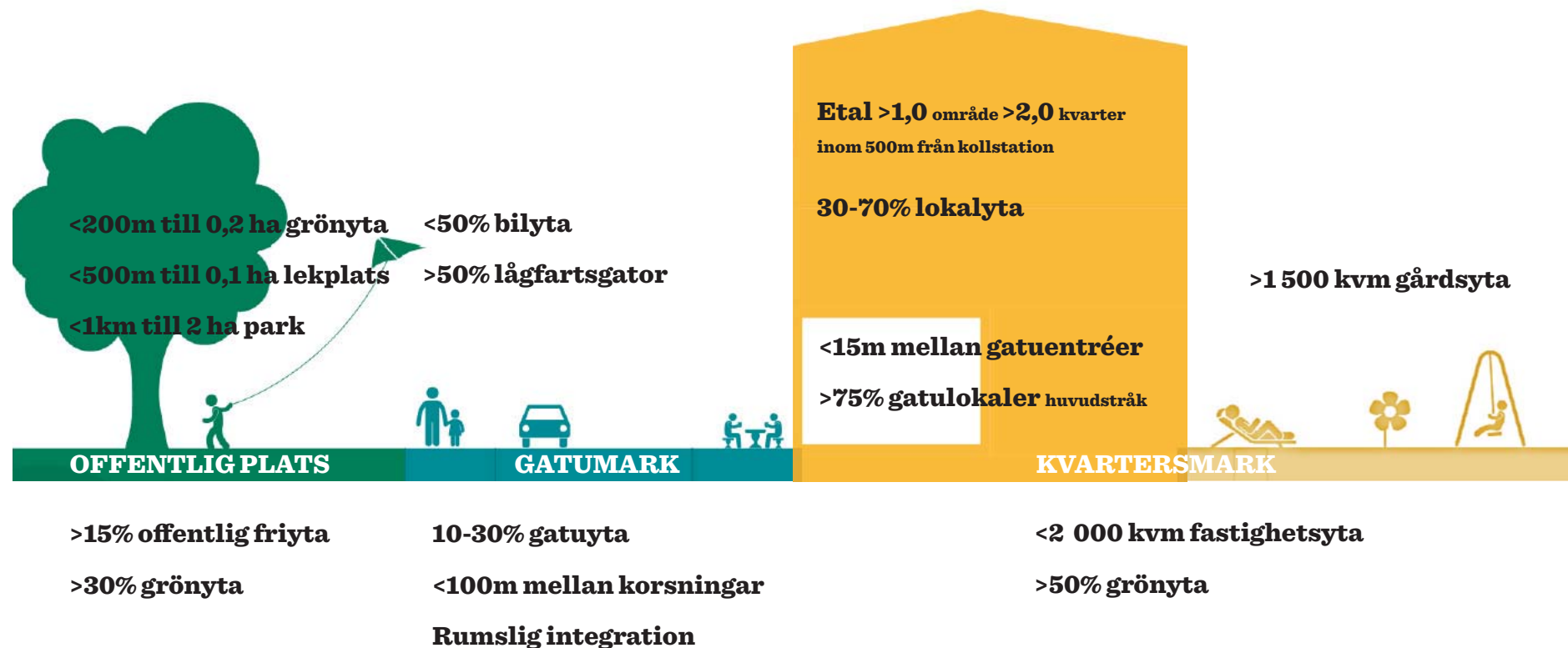

MAGASINSGATAN

FÖRSLAG PÅ INDIKATORER

Vi föreslår 18 indikatorer som kan användas i små som stora stadsbyggnadsprojekt, i detaljplanering och områdesplanering. 5 indikatorer handlar om offentliga platser, mängden friyta och närheten till olika sorters parker. 5 indikatorer handlar om gatumarken, mängden gatumark, korsningstäthet, och fördelning av gatuutrymmet. 8 indikatorer handlar om kvartersmarken, täthet, blandning, fastighets-

storlekar, entréer och lokaler i gatuplan och gårdsstorlekar. Indikatorerna har olika kravnivåer för Innerstaden (100%), Mellanstaden (75%) och Ytterstaden (50%). Måluppfyllelse nås antingen inom det avgränsade planområden, eller med ett omland om 500 meters, för att möjliggöra en anpassning till läget i staden.

INDIKATORER FÖR OFFENTLIG PLATS, GATUMARK OCH KVARTERSMARK

Vi föreslår 16 indikatorer som kan användas i små som stora stadsbyggnadsprojekt, i detaljplanering områdesplanering och översiktsplanering. 5 indikatorer handlar om offentliga platser, mängden friyta och närheten till olika sorters parker. 5 indikatorer handlar om gatumarken, mängden gatumark, korsningstäthet, och rumslig integration. 6 indikatorer

handlar om kvartersmarken, täthet, blandning, fastighetsstorlek, gatuentréer, gatulokaler och gårdsstorlekar,

Samliga indikatorer kan hänföras specifika vetenskapliga eller officiella källor, så som studier eller programdokument från UN Habitat, Boverket, eller Göteborgs stad.

INDIKATOR	MÅTT	REKOMMENDATION	KÄLLA
OFFENTLIG PLATS	ANDEL OFFENTLIG FRIYTA	>15% PARK- OCH TORGYTA	UN HABITAT
GRÖNOMRÅDE	GÅNGAVSTÅND TILL GRÖNOMRÅDE	MAX 300 METER TILL PARK- ELLER NATUROMRÅDE > 0,2 HA	GRÖNSTRATEGIN
LEKPLATS	GÅNGAVSTÅND TILL LEKPLATS	MAX 500 METER TILL LEKPLATS > 0,1 HA	GRÖNSTRATEGIN
PARK	GÅNGAVSTÅND TILL PARK	MAX 1 KM TILL PARK > 2 HA	GRÖNSTRATEGIN
GRÖNYTA	ANDEL GRÖNYTA	>50% VEGETATIONSTÄCKNING I OMRÅDE	GRÖNSTRATEGIN
KORSNINGSTÄTHET	KORSNINGSAVSTÅND	MAX 150M MELLAN KORSNINGAR ELLER >150 GATUKORSNINGAR/KVM2	UN HABITAT, LEED, GCM
TRAFIKRUM	ANDEL LÅGFARTSGATA	> 50% GATA UNDER 30 KM/H	TRAST/TRAFIKVERKET
GATUYTA	ANDEL GATUYTA	10-30% GATU- OCH VÄGYTA	UN HABITAT
GATUUTRYMME	ANDEL BILYTA I SEKTION	MAX 50% BILYTA	LEED, TRAST
RUMSINTEGRATION	RUMSINTEGRATION	ÖVERLAPPANDE RUMSINTEGRATION	MARCUS, HILLIER
BEBYGGELSETÄTHET	EXPLOATERINGSTAL	>1.0 OMRÅDE ELLER >2.0 KVARTER INOM 500 M FRÅN KOLLSTATION	UN HABITAT
BLANDNING	ANDEL BOYTA AV BTA	30-70 % LOKALYTA I OMRÅDET	UN HABITAT
FASTIGHETSSTORLEK	FASTIGHETSYTA	<2000 KVM	MARCUS 2000
GATUENTRÉER	ENTRÉTÄTHET	<15 M MELLAN ENTRÉER LÄNGS FASAD ELLER FASTIGHET I OMRÅDE	GEHL 2006
GATULOKALER	LOKALER I BV LÄNGS	>75% AV BOTTENVÅNINGAR LÄNGS HUVUDSTRÅK	GEHL 2006
GÅRDSSTORLEK	GÅRDSYTA	>1500 KVM	MINOURA 2015

INDIKATORER, MÅTT, REKOMMENDERAD VINVÅ SAMT VETENSKAPLIGA ELLER OFFICIELLA KÄLLOR

OFFENTLIG PLATS

OFFENTLIG PLATS

INDIKATOR

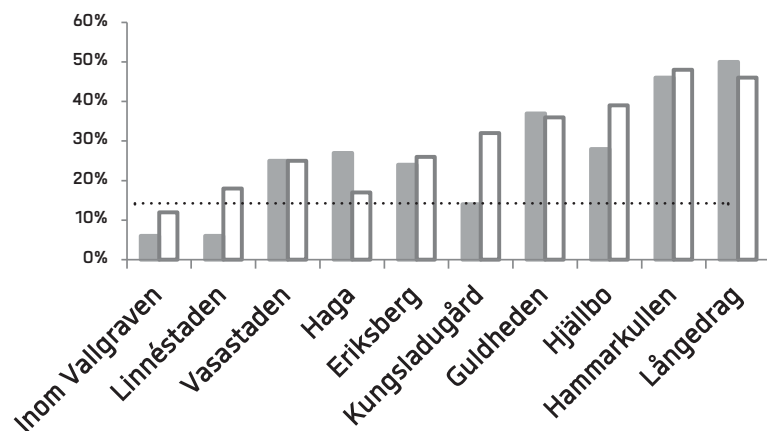
UN Habitat rekommenderar 15% "public open space", offentlig friyta. Studier av Bergen, Oslo och Stockholm visar att täta stadskärnor mycket väl kan komma upp i 15%.

ANALYS

Det är bara Inom Vallgraven och Linnéstaden som inom stadsdelen inte når upp till 15%. Med 500m omland dock klarar alla stadsdelar rekommendationen.

REKOMMENDATION

Minst 15% offentlig friyta

PROCENT OFFENTLIG FRIYTA - INOM STADSDEL OCH INOM 500 M

GRÖNYTEFAKTOR

INDIKATOR

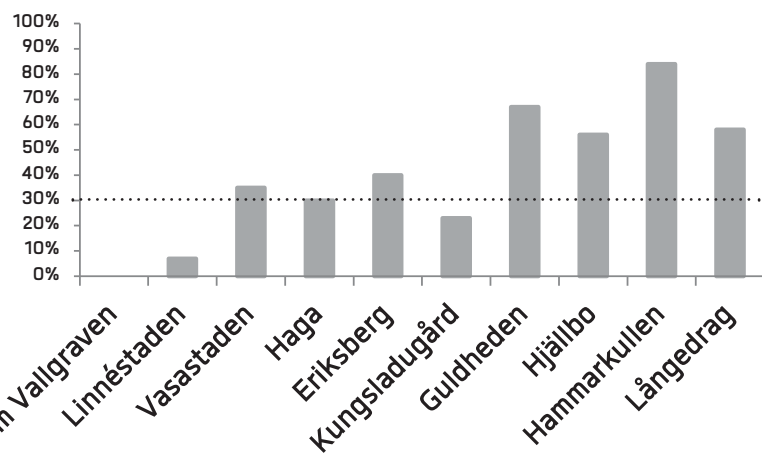
Grönytefaktor är ett policyverktyg som har används på kvartersmark, och innebär i princip andel mark som är vegetationstäckt. Måttet skulle även kunna användas på allmän mark och på områdesnivå. Ett vanligt krav på kvartersmark är 0,5, dvs 50%.

ANALYS

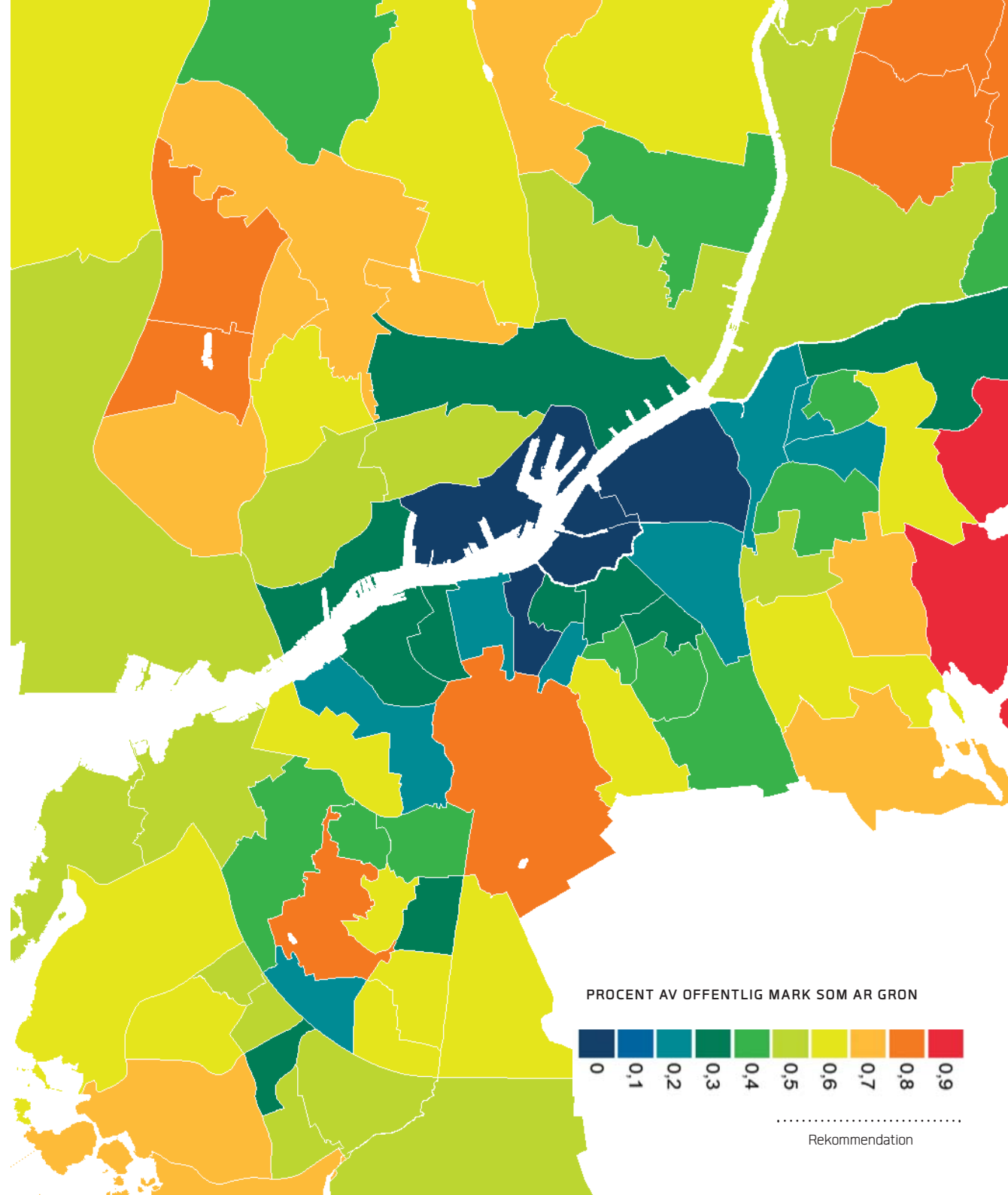
Få täta stadsdelar kommer upp till 50%. 30% verkar vara en mer rimlig nivå.

REKOMMENDATION

Minst 30% grönyta

PROCENT AV OFFENTLIG MARK SOM ÄR GRÖN

GRÖNOMRÅDE

INDIKATOR

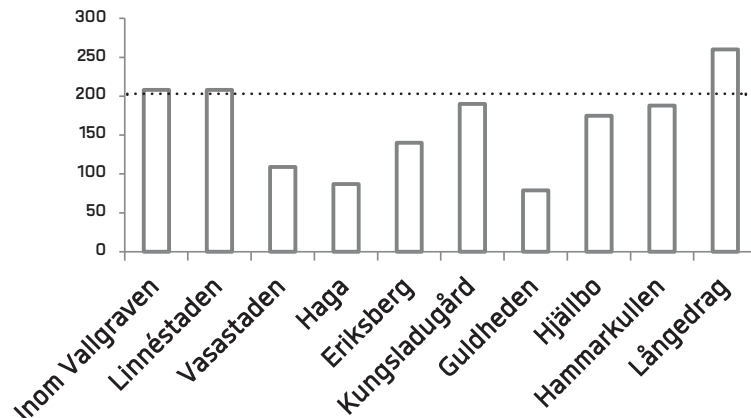
Forskning vid SLU har funnit att 300 meter är gräns för avstånd till grönområde. Boverket och Göteborgs grönplan har också föreslagit denna riktlinje.

ANALYS

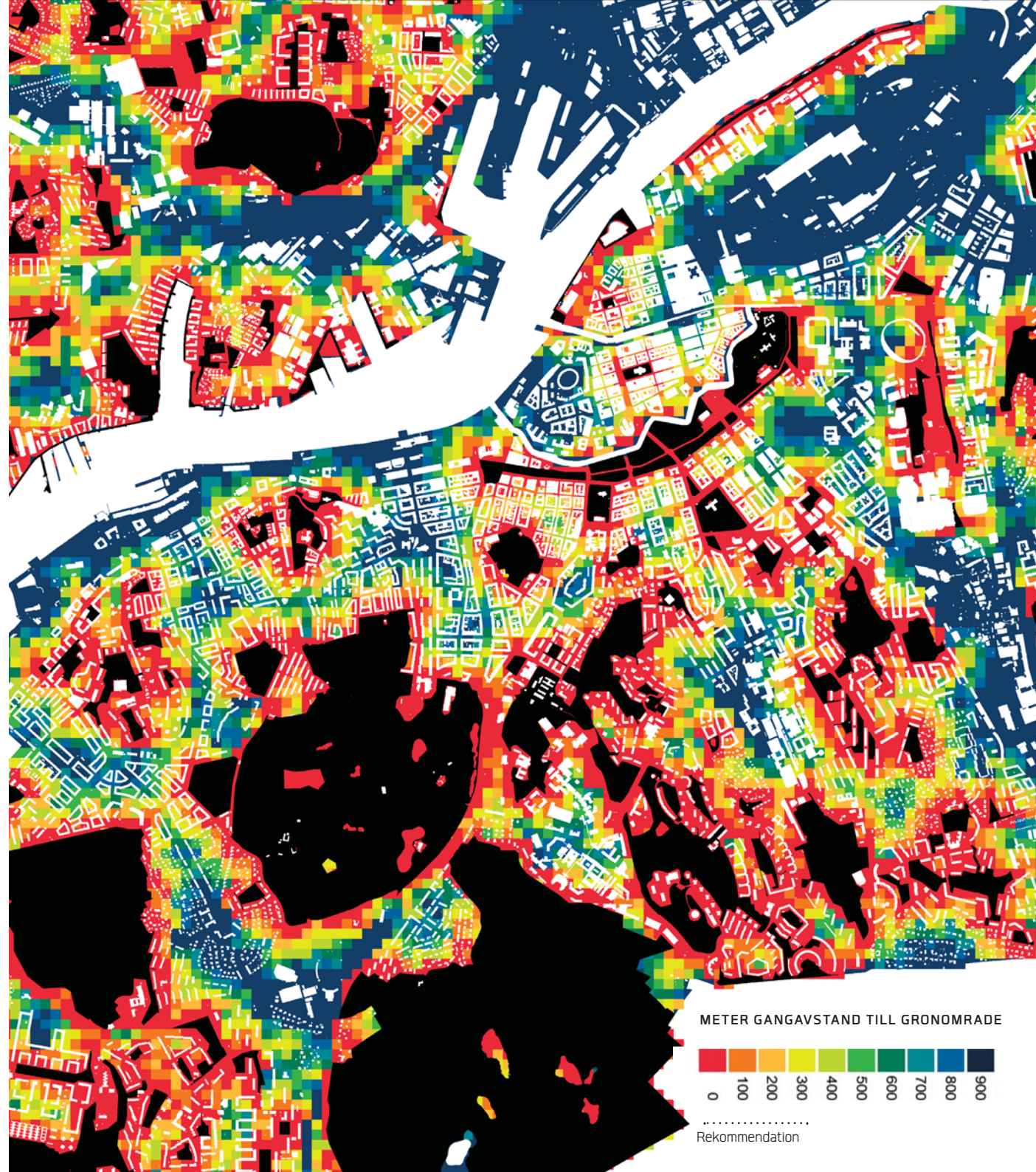
Alla stadsdelar utom Långedrag har 200 meter eller under till närmsta grönområde. Vasastaden och Haga har trots sin täthet bara kring 100 meter.

REKOMMENDATION

Max 200 meter till grönområde

METER GANGAVSTAND TILL GRÖNOMRADE

PARK

INDIKATOR

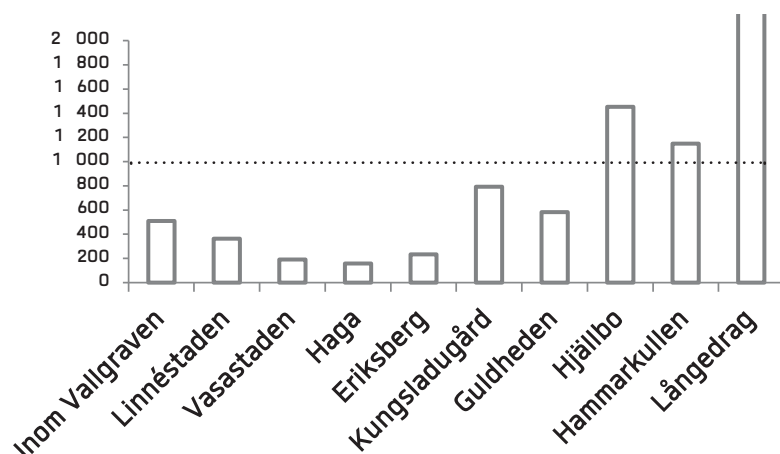
I Göteborgs Grönstartegi föreslås max 1 km till park större än 2 hektar. Denna typ av riktlinje finns i Boverkets rekommendationer från 1996, dock med en större parkyta (5 ha).

ANALYS

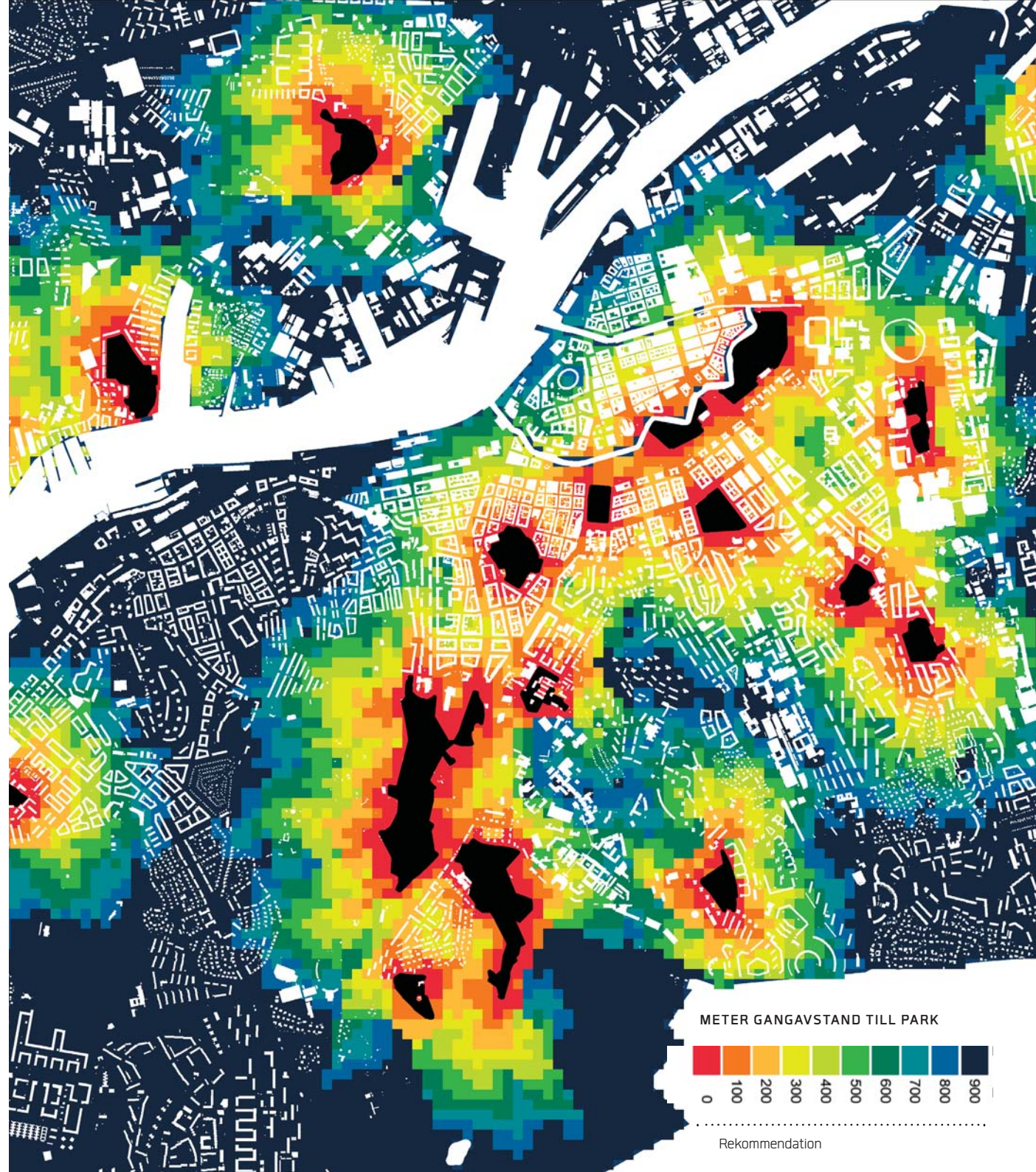
Det utvalda innerstadsstadsdelarna ligger långt under 1 km. På kartan syns att Majorna inte klarar grönstrategin. Hammarkullen, Hjällbo och Långedrag har också längre än 1 km.

REKOMMENDATION

Max 1 km till 2 ha park

METER GANGAVSTAND TILL PARK MINST 2 HA

LEKPLATS

INDIKATOR

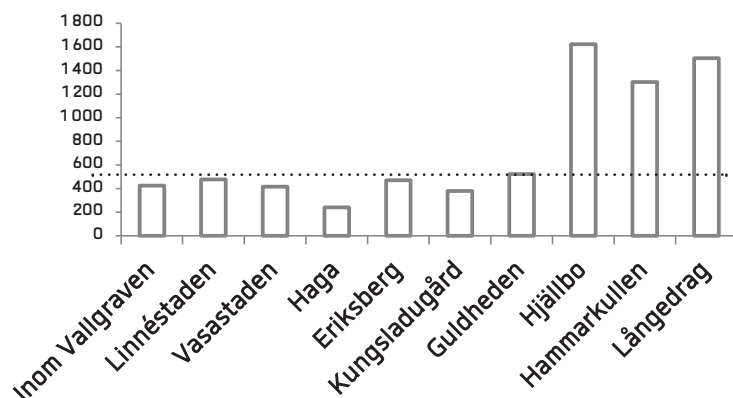
Boverket har rekommendationer om närhet till lekplats. Det bör inte vara längre än 500 meter.

ANALYS

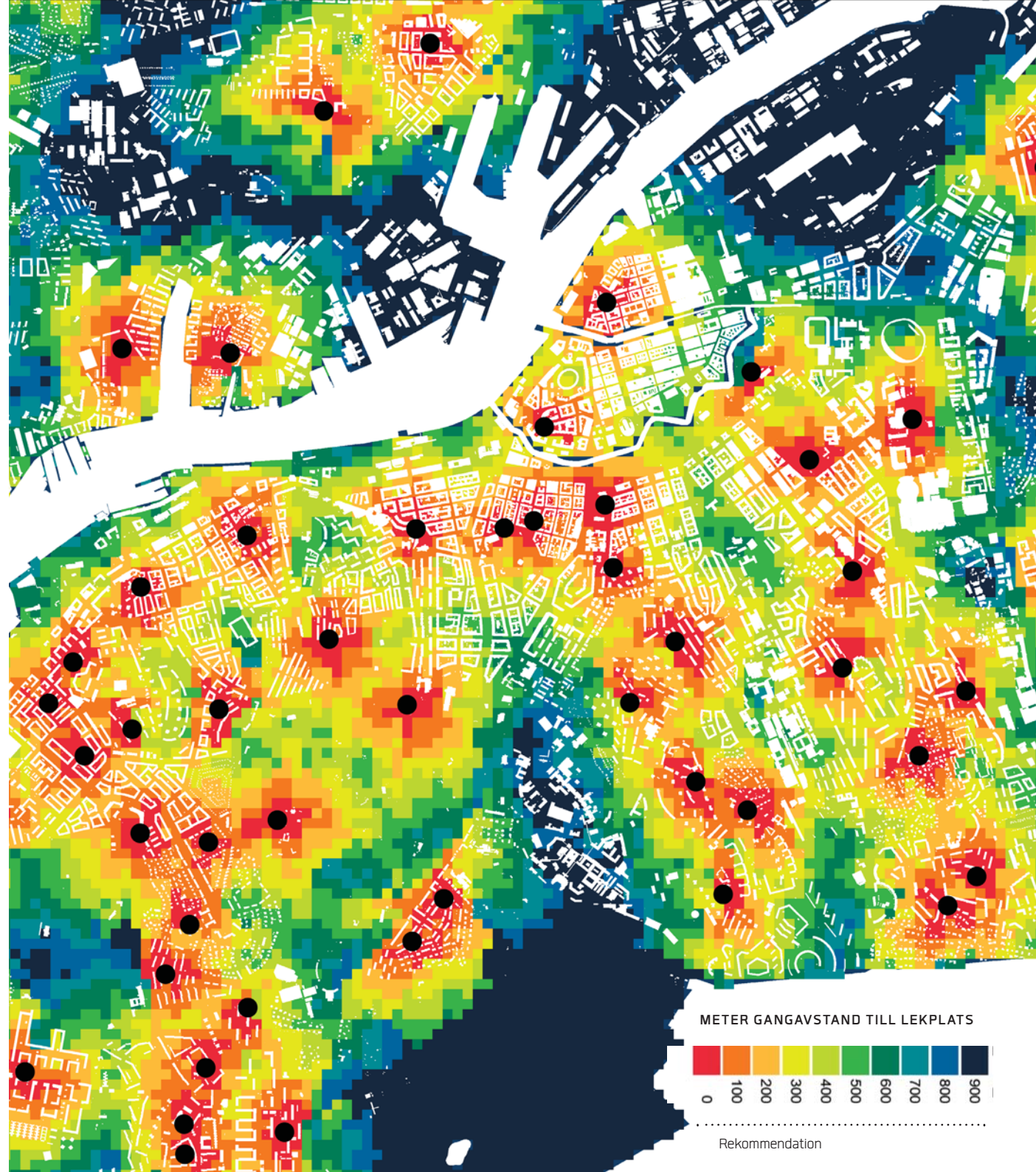
Alla stadsdelar utom Hjällbo, Hammarkullen och Långedrag har kortare än 500 meter till större lekplats. Det kan dock finnas brister i GIS-underlaget.

REKOMMENDATION

Max 500 meter till lekplats

METER GANGAVSTAND TILL LEKPLATS

GATUMARK

GATUMARK

INDIKATOR

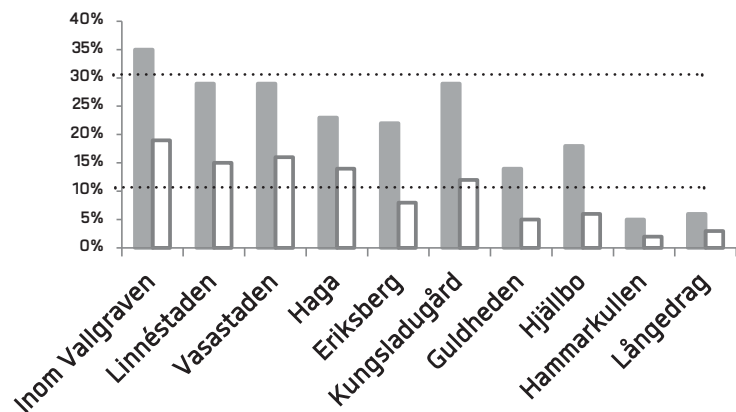
UN Habitat rekommenderar minst 30% Gatu- och vägyta för att säkerställa tillgängligheten i gatunätet. Samtidigt är det rimligt att inte stadsdelar får allt för mycket och domineras av gata och väg.

ANALYS

De flesta täta stadsdelar ligger inom 10-30%. De som ligger klart lägre, Hammarkullen och Långedrag, innefattar stora grönområden.

REKOMMENDATION

10-30% gatu- och vägyta

PROCENT TRAFIKYTA - INOM STADSDEL OCH INOM 500 M

KORSNINGSTÄTHET

INDIKATOR

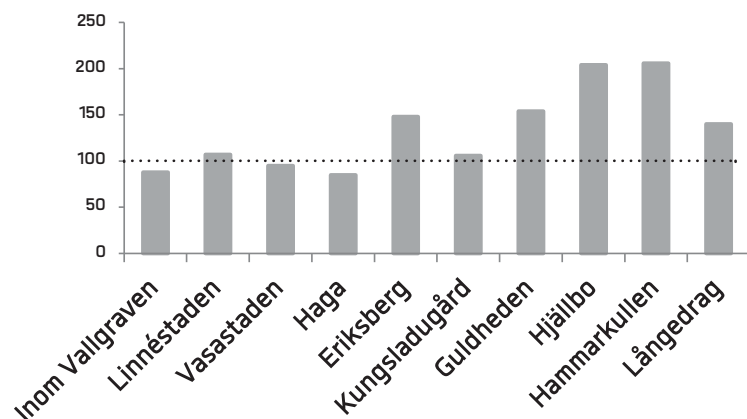
UN Habitat rekommenderar 150 korsningar per km². Detta kan översättas till korsningsavstånd, avstånd mellan gatukorsning, om ca 100 meter. Detta begränsar således även kvartersstorlekar.

ANALYS

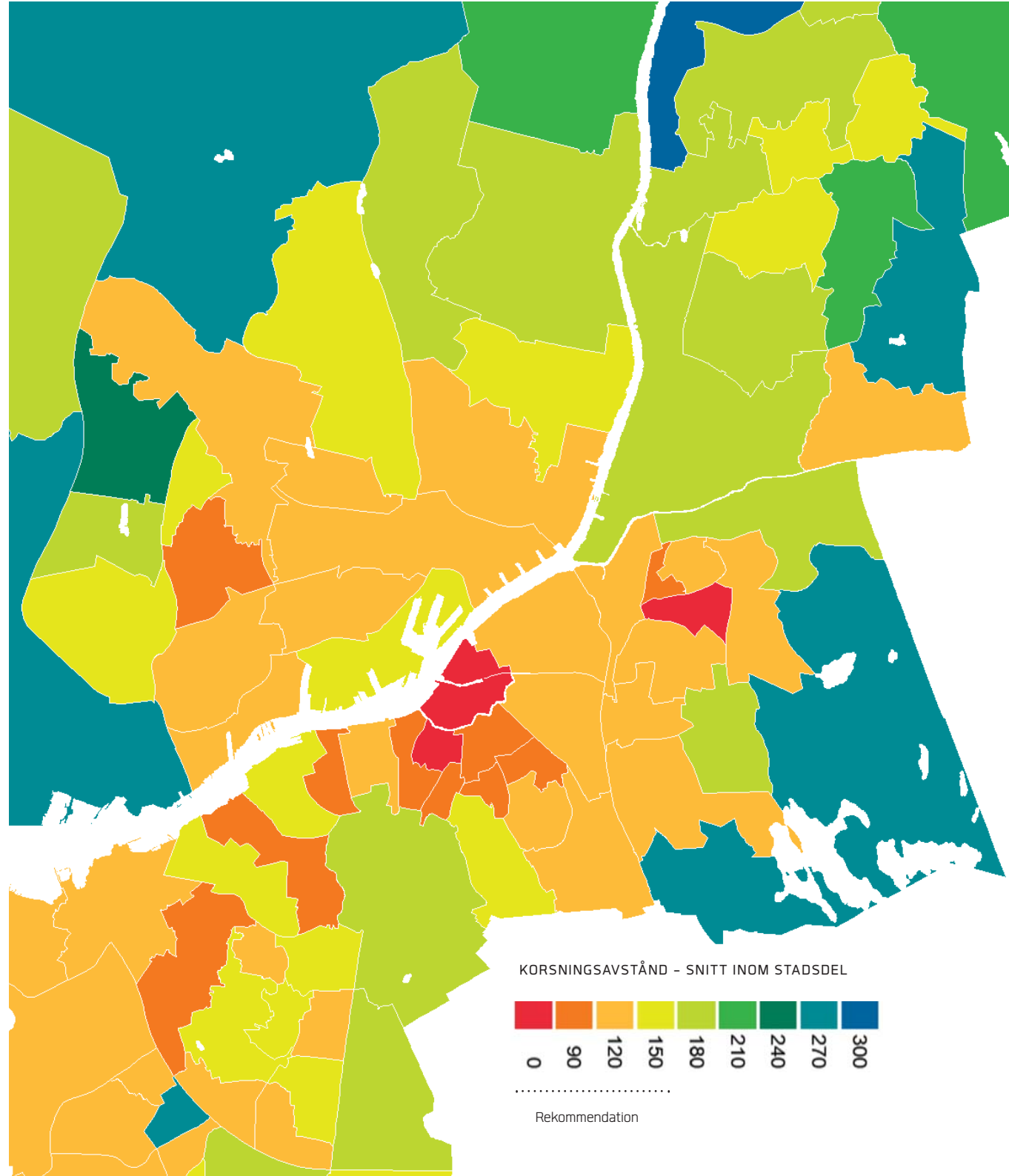
De stadsdelar som har ett någorlunda sammanhållet gatunät visar sig ligga på ett genomsnittligt korsningsavstånd på ungefär 100 meter.

REKOMMENDATION

max 100 meter mellan gatukorsningar

KORSNINGSAVSTÅND - SNITT INOM STADSDEL

RUMSINTEGRATION

INDIKATOR

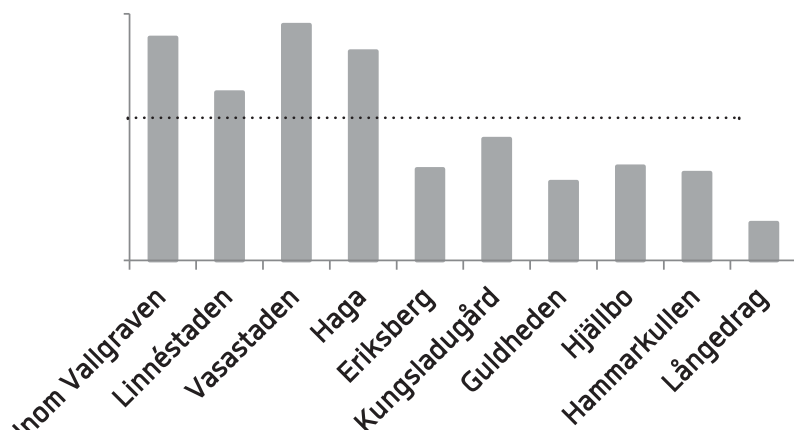
Flera studier, bland annat 'Delad stad', visar på behovet av att lokala och regional stråk överlappar för att stötta social integration. Detta kan analyseras med sk. Space Syntax-metodik, här prövat genom att multiplicera lokal (r3) och global (r15) rumsintegration.

ANALYS

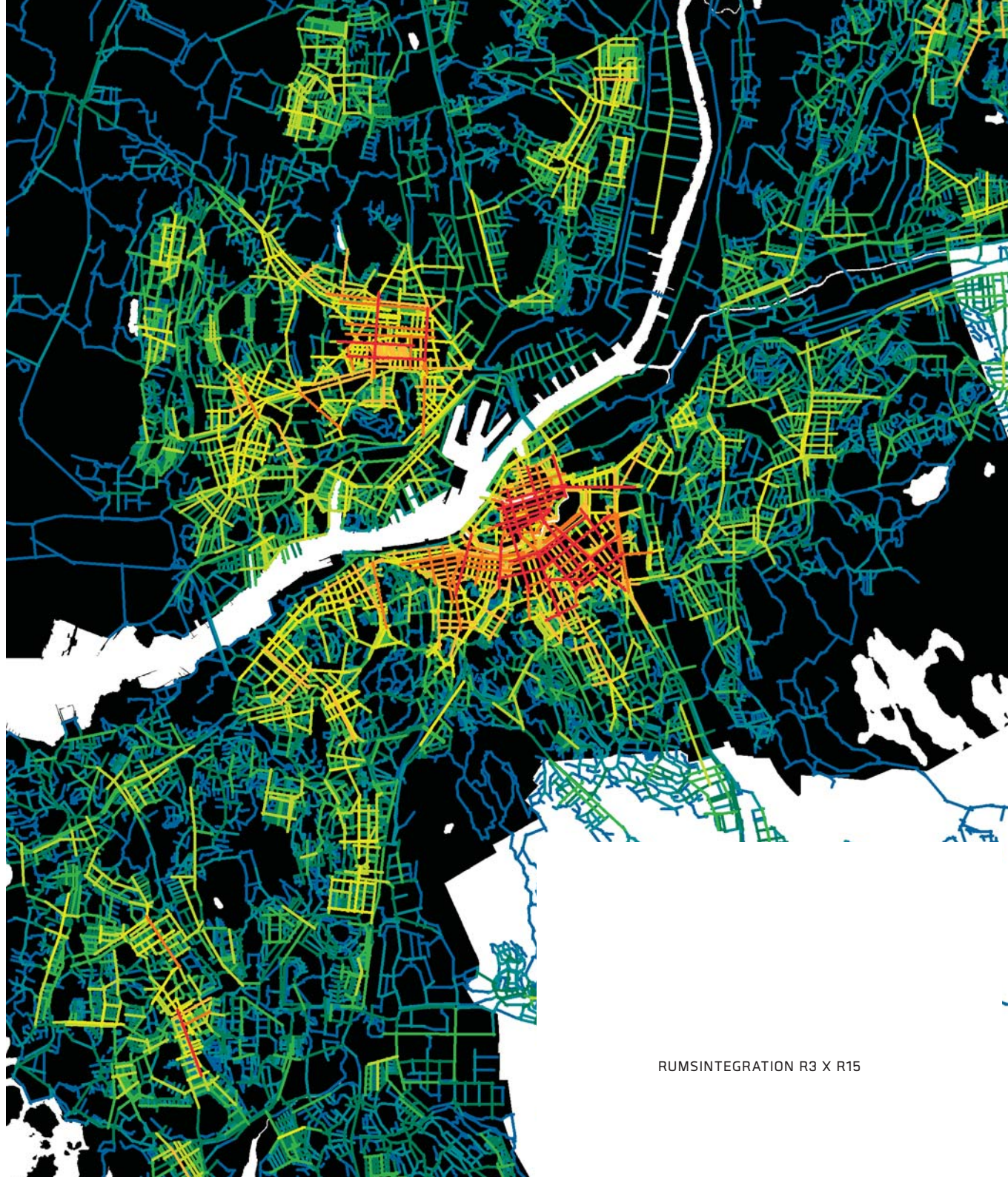
Innerstadens sammankopplade gatunät syns tydligt i analysen och visar vilka stadsdelar som överlappar.

REKOMMENDATION

Överlappande rumsintegration

MAX RUMSINTEGRATION R3 X R15

RUMSINTEGRATION R3 X R15

TRAFIKRUM

INDIKATOR

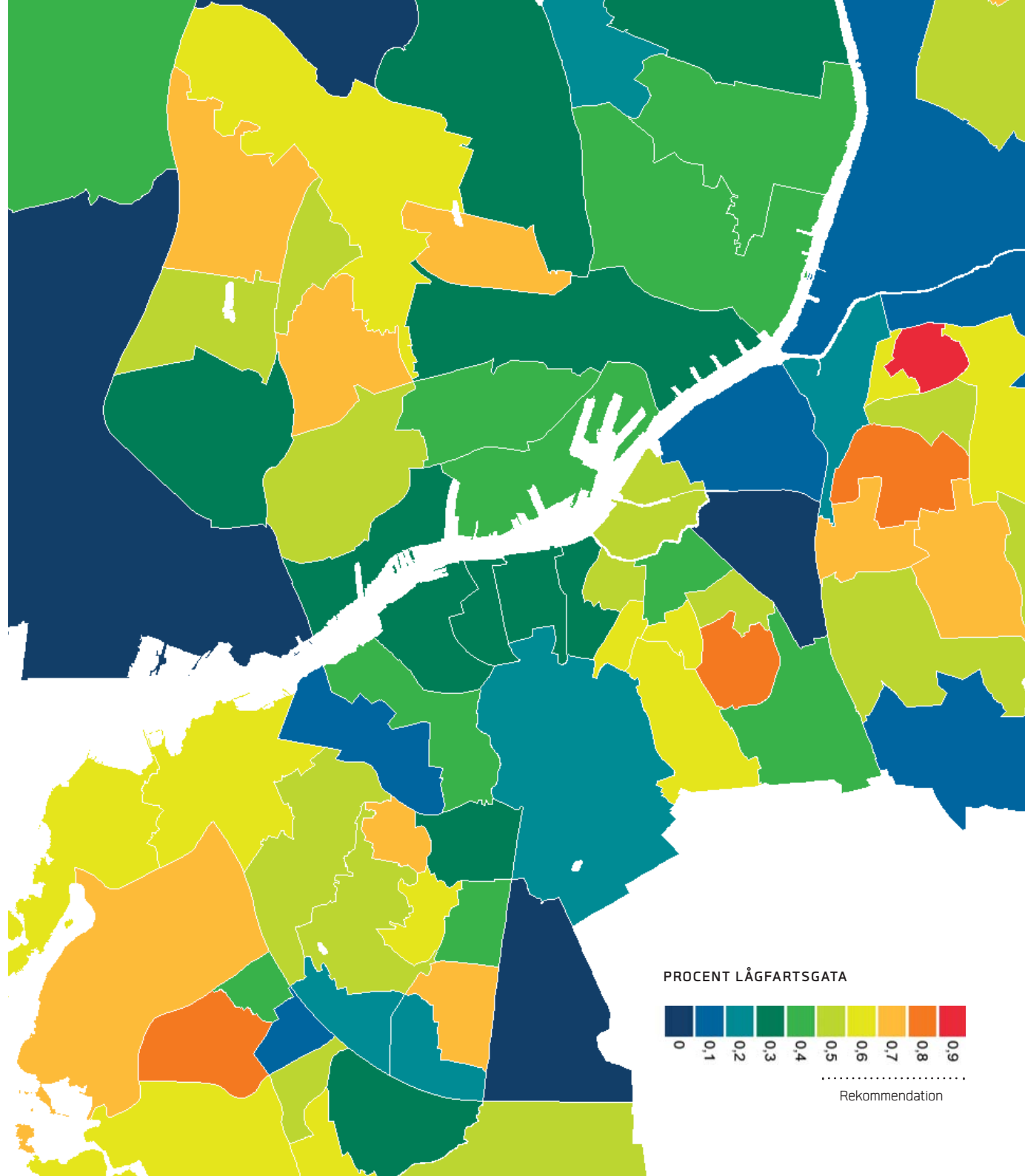
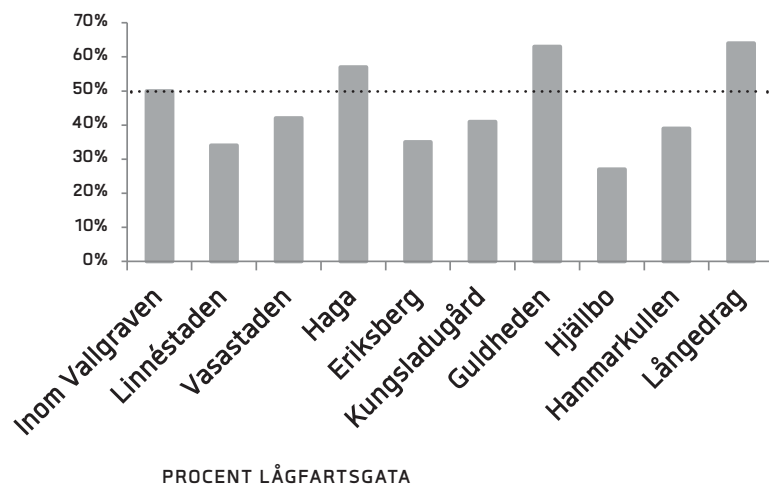
I Trafikverkets rapport 'Rätt fart i staden' rekommenderas att gaturummen klassificeras utifrån den sk. Livsrumsmodellen (frirum, mjuktrafikrum, transportrum). En viktig faktor för att skapa trygga och säkra trafikrum är fordonshastigheterna. 30 km/h (låg fartsgata) är en viktig tröskel för säkerhet.

ANALYS

Inom Vallgraven, Haga, Guldheden och Långedrag har mer än 50% lågfartsgator.

REKOMMENDATION

Minst 50% lågfartsgator (30 km/h)

GATUUTRYMME

INDIKATOR

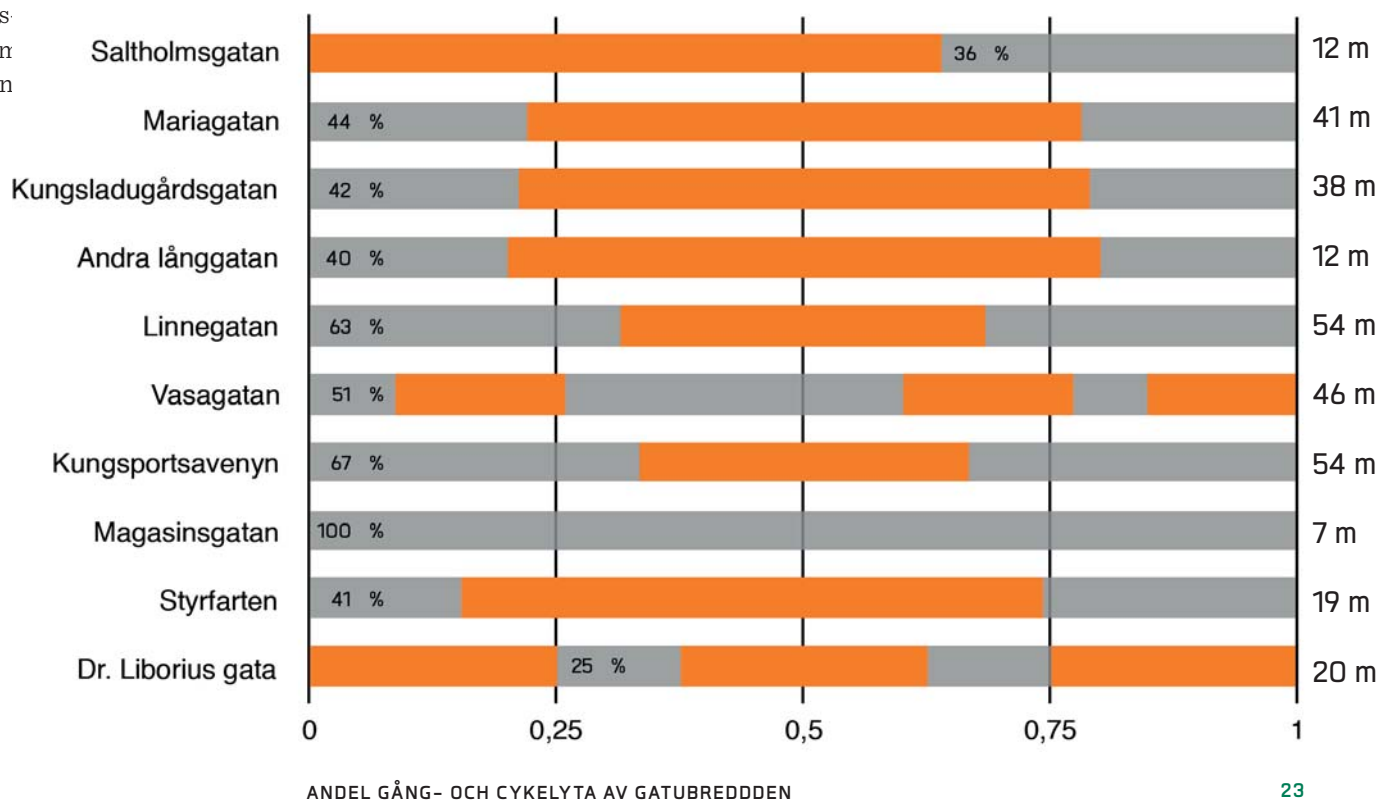
Levande gaturum behöver rum för gående och cyklister. Balansen mellan olika trafikarter är viktig för gatans karaktär. I Trafikverkets handbok TRAST och i NACTOs handbok Global Street Design Guide betonas att gåor måste vara prioriterade för gående och cyklister.

ANALYS

I ett urval av gatusektioner syns att de flesta stadsgator har knappt 60% bilyta, men att de gator som upplevs som verkligen attraktiva så som Linnegatan, Vasagatan och Avenyn har mindre än 50% bilyta.

INDIKATOR

Max 50% bilyta (körbana och parkering)

KVARTERSMARK

TÄTHET

INDIKATOR

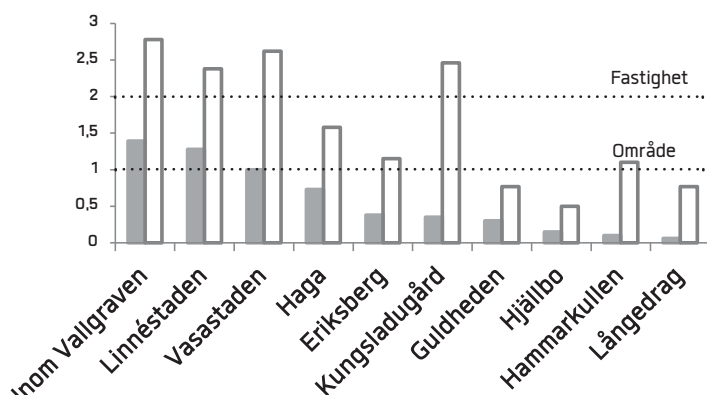
UN Habitat rekommenderar minst 150 pers per hektar, vilket motsvarar ca 0,75-1,0 i områdesexploatering. Detta är rimligt att kräva i kollektivtrafikhöga lägen.

ANALYS

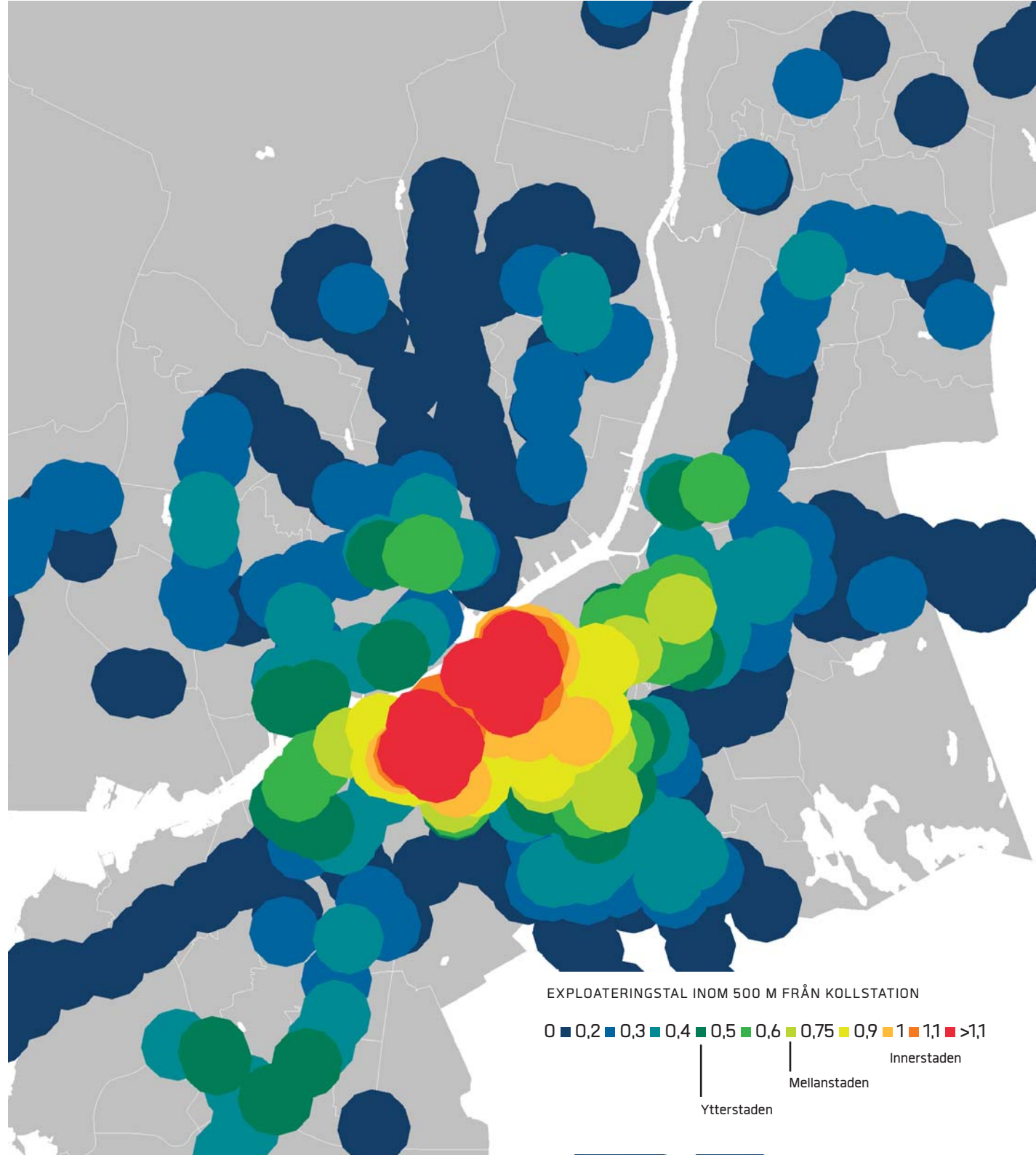
På områdesnivå är det få stadsdelar som kommer upp i exploateringstal 1,0. Ser man inom 500 meter från kollstation så är det klart fler områden som klarar denna nivå.

REKOMMENDATION

Exploateringstal 1,0 på område eller 2,0 på fastighet, inom 500 meter från kollstation

OMRÅDESEXPLOATERING OCH FASTIGHETSEXPLOATERING

BLANDNING

INDIKATOR

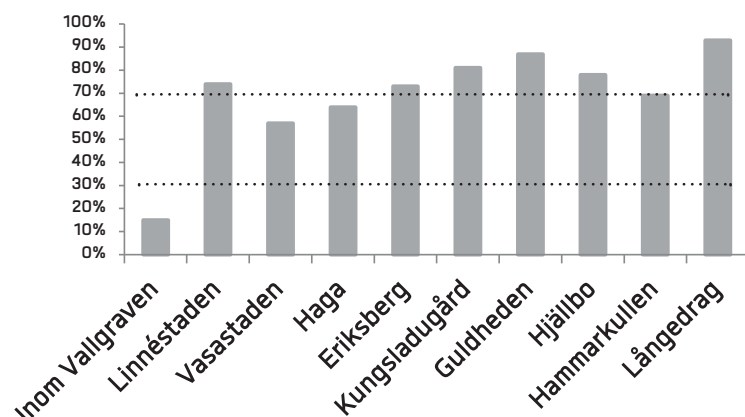
UN Habitat rekommenderar 40-60% boyta. Analyser av svenska stadskärnor visar att 30-70% är mer realistiskt.

ANALYS

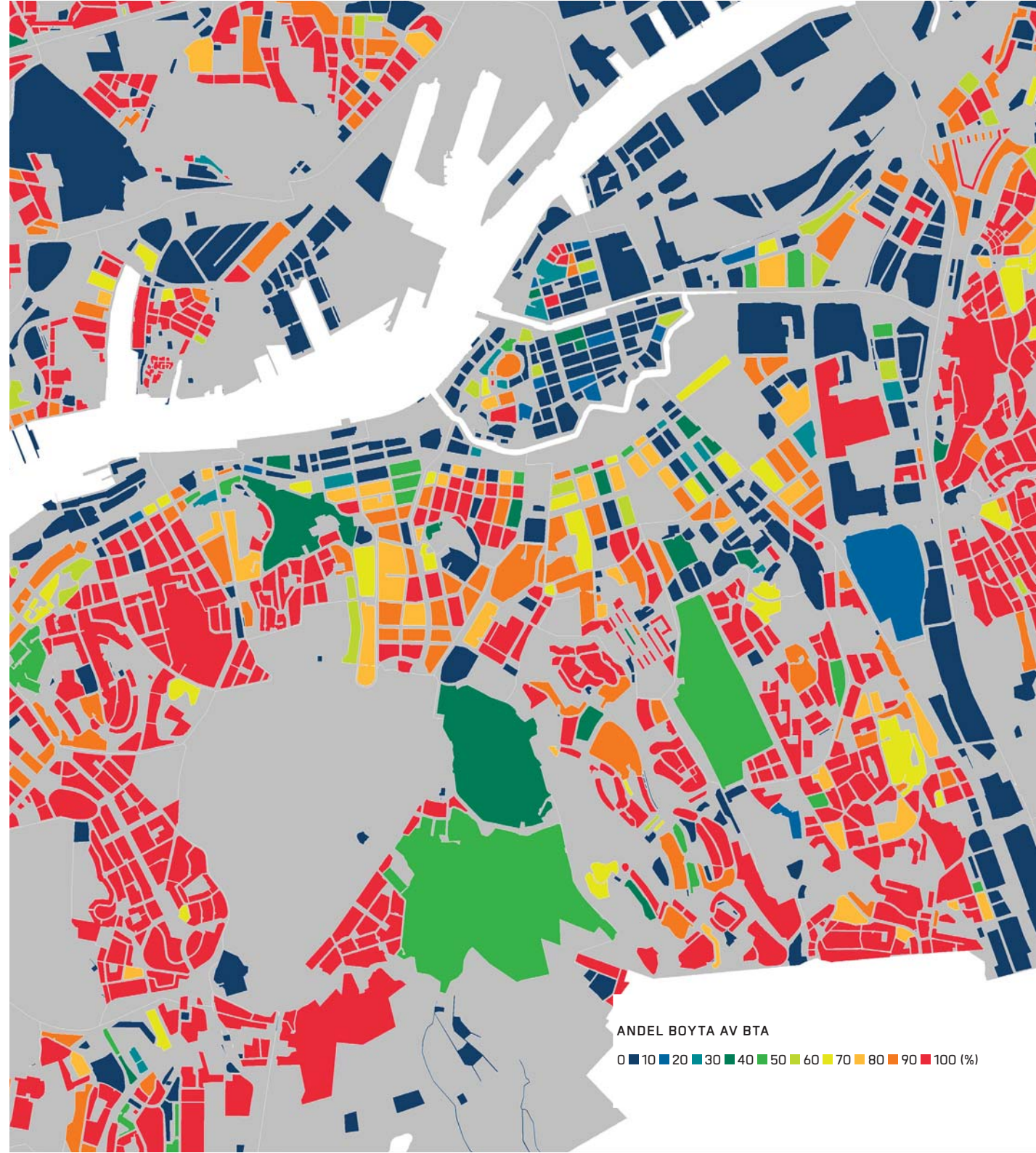
De flesta av de utvalda stadsdelarna är bostadsdominerade och ligger över 70% boyta. En stadsdel som Haga är mer blandad, även om enstaka kvarter är renodlat bostäder eller lokaler och kontor.

INDIKATOR

30-70% boyta

ANDEL BOYTA AV BTA - INOM STADSDEL

FASTIGHETS-STORLEK

INDIKATOR

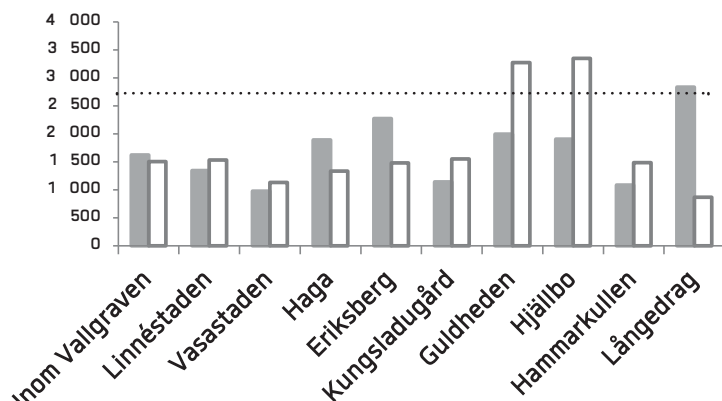
Forskning av bland andra Lars Marcus på KTH/Chalmers visar att diversitet i en stadsdel beror på mångfalden av fastigheter. Många stora fastigheter gör ett område enahanda och ej reslient.

ANALYS

De flesta stadsdelar har en genomsnittlig fastighetsstorlek under 2000 kvm, utom de områden som är planerade under slutet av 1900-talet (senmodernism) och början av 2000-talet (postmodernism).

REKOMMENDATION

max 2000 kvm fastighetsyta

SNITT FASTIGHETS SYTA - INOM STADSDEL INOM 500 METETER

GATULOKALER

INDIKATOR

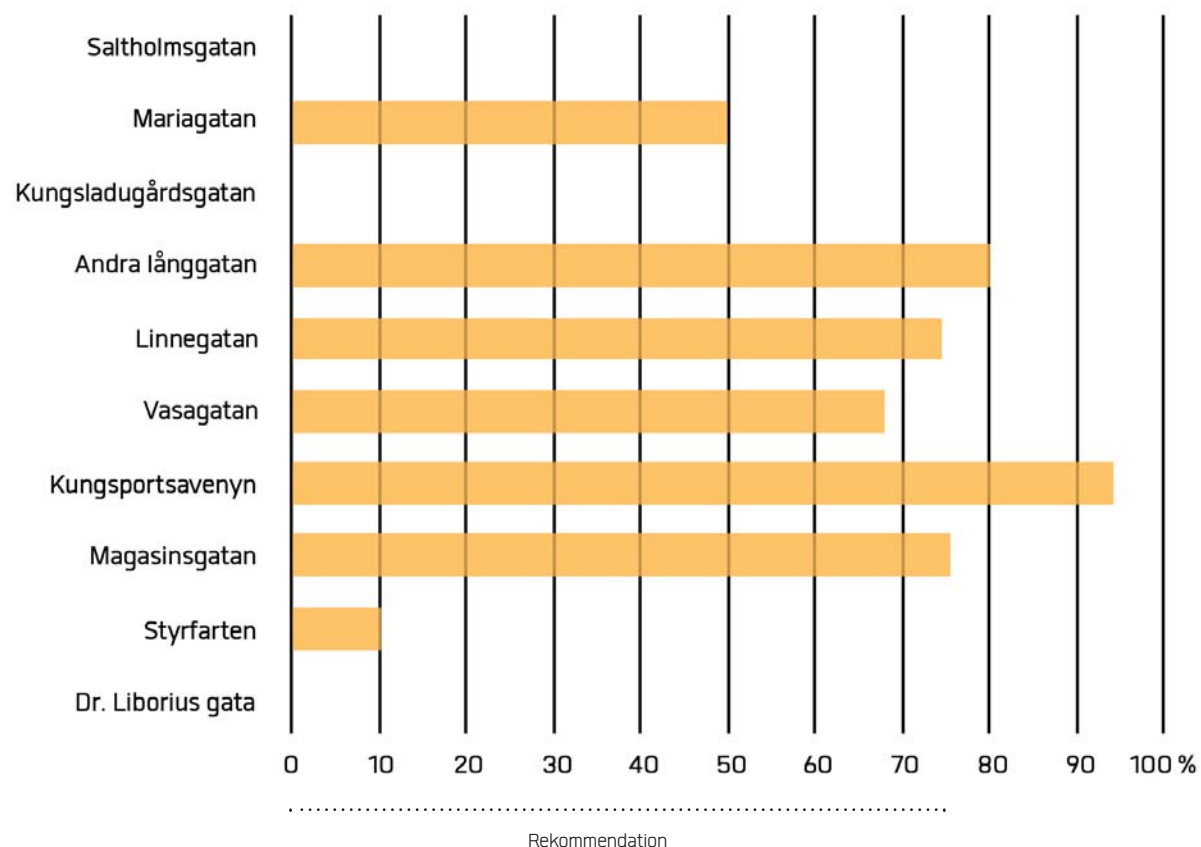
Lokaler är lika viktigt som entréer för att skapa gatuliv och trygga levande gaturum. Lokaler är dock inte rimligt att ha längs alla gator. Certifieringssystemet LEED Neighbourhood föreslår 75% av fasaden för lokaler längs huvudgator. Ett huvudstråk är en gata med höga gång- och cykelflöden som kopplar samman stadsdelar.

ANALYS

De gator som har valts ut som är tydliga huvudstråk genom staden har mellan 70.90% lokaler längs fasad.

REKOMMENDATION

Minst 75% lokaler i fasad längs huvudstråk

GATUENTRÉER

INDIKATOR

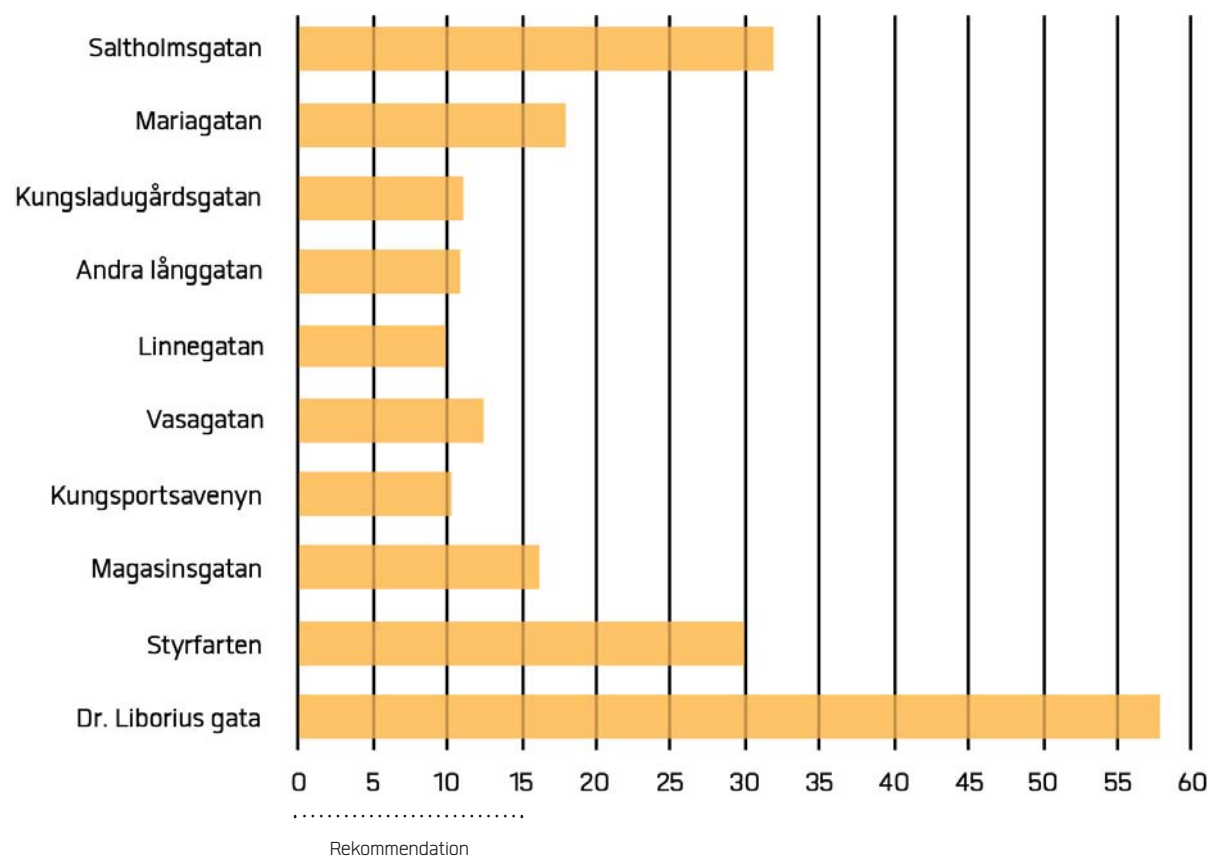
Stadsrumsforskning av bland andra Jan Gehl visar att ett entréavstånd på max 10-15 meter bidrar till stt skapa levande intressant gaturum. Ett vanligt bostadskvarter har vanligen max 15 meter mellan trapphus.

ANALYS

De flesta av de utvalda gatorna som upplevs som aktiva och trygga har under 15 meter mellan entréer. De mest aktiva gatorna som Linnégatan, Avenyn och Andra Långgatan ligger på i genomsnitt 10 meter.

REKOMMENDATION

max 15m mellan entréer längs fasad

GÅRDSYTA

INDIKATOR

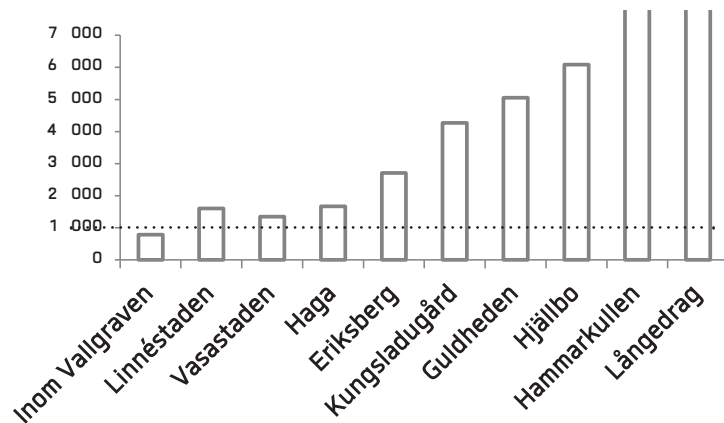
Ny forskning från KTH (Minoura 2015) har visat att storleken på gårdsyta avgör funktionalitet. En gård bör vara tydligt avgränsad och större än 1500 kvm. Större gård innebär också bättre solljusförhållanden.

ANALYS

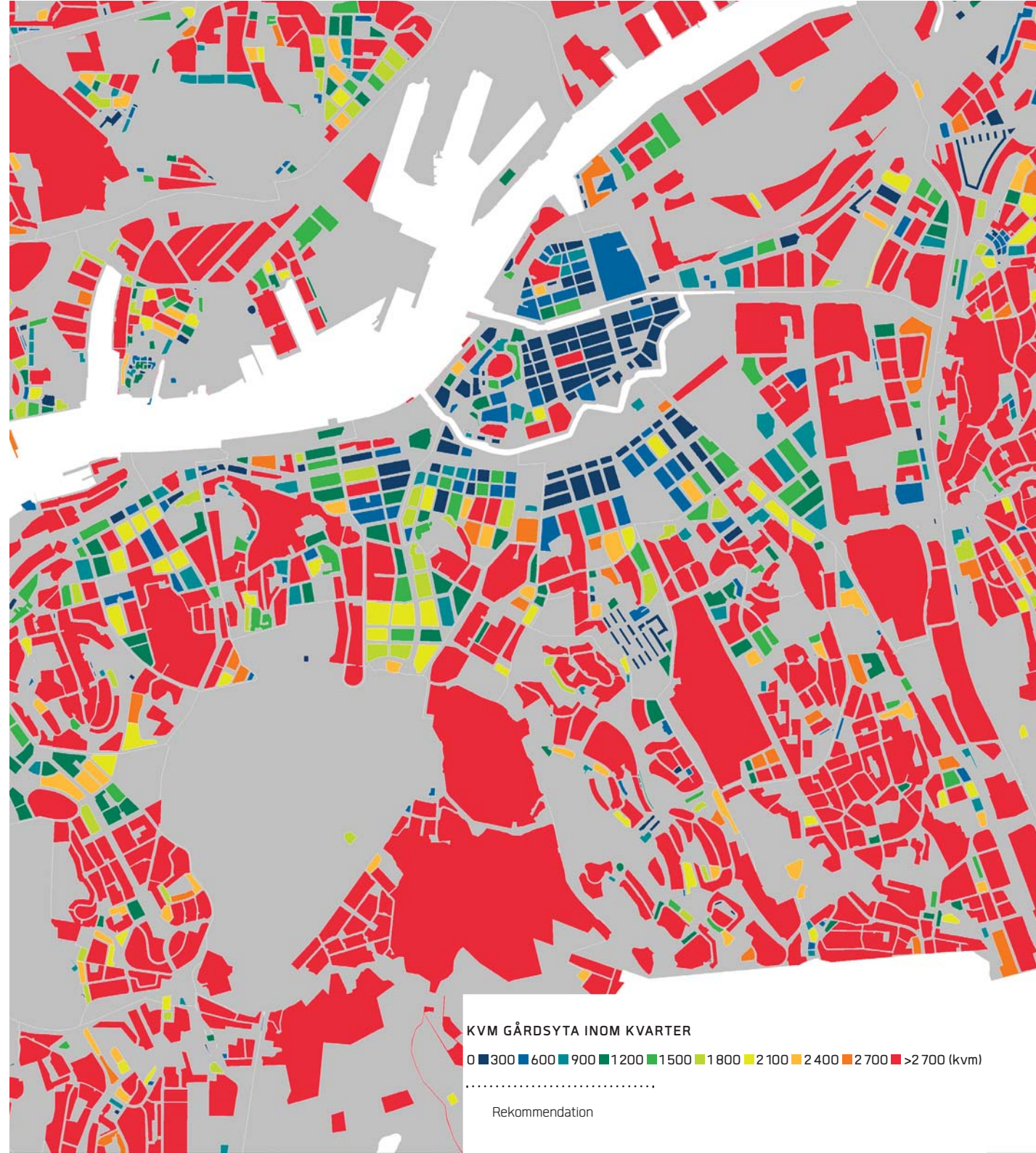
Storleken på gårdsytor varierar, men det är bara Inom Vallgraven och Vasastaden som har i snitt mindre gårdar än 1500 kvm.

REKOMMENDATION

Minst 1 500 kvm gårdsyta

KVM GÅRDSYTA - SNITT INOM KVARTER

SLUTSATSER

REKOMMENDATIONER

Efter denna genomgång av olika indikatorer är en viktig fråga att ställa sig om de rekommenderade nivåerna är realistiska och kompatibla. Går det att uppfylla alla? Och hur ser i så fall en sådan stadsdel ut? Det visar sig att den kan se ut på väldigt många olika sätt.

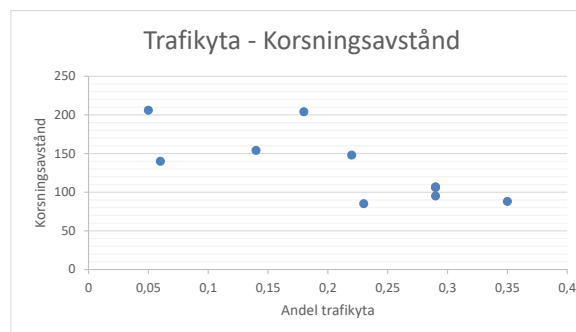
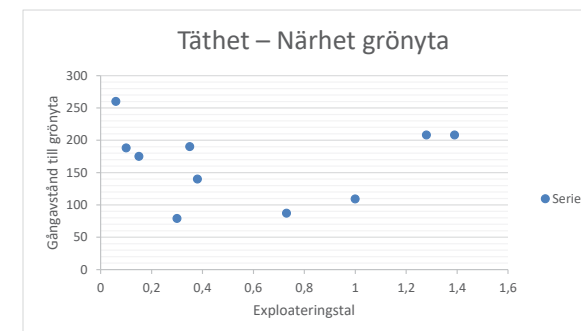
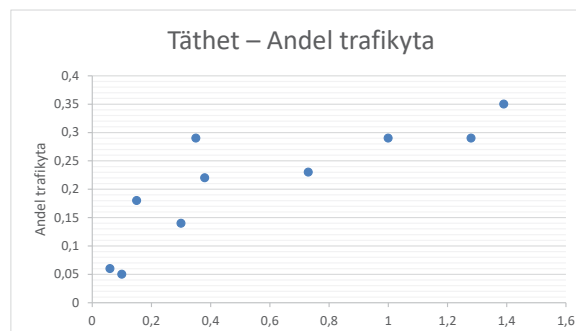
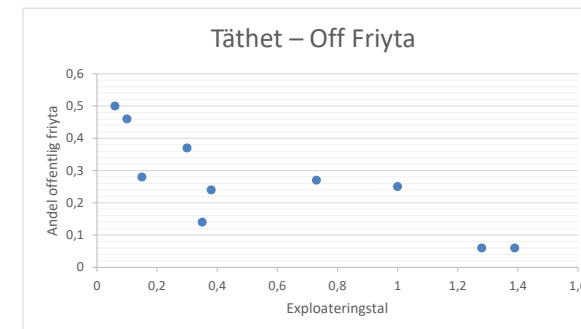
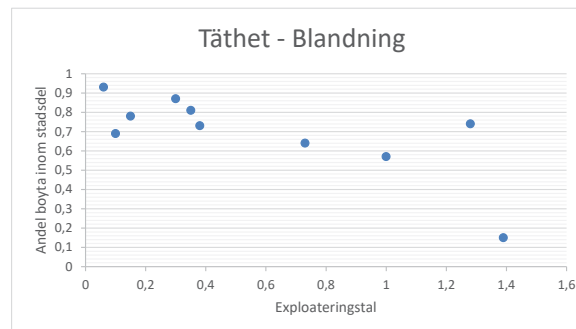
Stadsdelar med en relativt låg täthet kan faktiskt nå upp till en viss grad av funktionsblandning.

Ett visst samband finns mellan täthet och andelen gatuyta, dvs ju tätare stad, ju mer gata.

Det finns också ett tvisst samband mellan täthet och andelen offentlig friyta. Ju tätare ju mindre park, men det verkar inte påverka närheten till grönyta som är helt oberoende täthet.

Ett visst samband syns även mellan andel gatuyta och korsningsavstånd. Ju mer gata, desto tätare går det att ha mellan gatukorsningar.

Det visar sig alltså att indikatorer som synes vara motstridiga inte behöver vara det., och att det är möjligt att uppfylla alla indikatorer. Två stadsdelar som har nästan full måluppfyllelse är Vasastaden och Haa, vilka har relativt olika karaktär.

ANVÄNDNING I PLANERINGEN

Indikatorerna kan användas dels som en nulägesanalys av ett stadsområde och som en plananalys.

Preliminära analyser av utvalda stadsdelar visar att de får olika utfall och har olika styrkor. Vissa stadsdelar har dock mycket hög måluppfyllelse på alla faktorer som exempelvis Vasastaden och Haga, emedan stadsdelar från den sena modernismen är mycket starka på vissa indikatorer men svagare på andra. Figurerna till höger visar en poängskala från 1-5 indikatorer, där 5 innebär att rekommendation en är uppfylld och 1 ingen eller mycket liten måluppfyllelse. (Indikatorer med * är uppskattningar.)

Plananalyser kan göras för större detaljplaner, för områdesvisa utvecklingsplaner och med vissa indikatorer även koomunövegripande inom översiktsplaneringen. Indikatorerna är snabbt och effektivt sätt att förstå ungefär vilken typ av stadsbyggnad och stadsmiljö som en plan har skapat. En enkel handbok bör tas fram.

VASASTADEN

HAMMARKULLEN

HAGA

ERIKSBERG

VIDARE STUDIER

LÄGEN OCH BOTTENVÅNINGAR

Publika utåtriktade lokaler i gatuplan är en viktig stadskvalitet oberoende av läge i staden. Samtidigt är det viktigt att relatera krav på publika lokaler till olika lägens ekonomiska hållbarhet för kommersiella verksamheter. Därför föreslås en lägesbunden indikator för andel lokaler längs fasaden kopplad till om gatan är ett huvudstråk eller inte.

Stadsbyggnadskotnoret bör ta fram en enkelt modell för att kunna identifiera olika stråk, A-B-C-D-lägen, med hänsyn tagen till olika typer av verksamheter som vill och bör ligga i gatuplan.

HANDBOK FÖR PLANERINGEN

Indikatorerna ska vara enkla att använda i varje planprojekt. En enkel liten handbok bör tas fram som steg för steg beskriver hur indikatorerna mäts i olika typer av planprojekt.

Workshops bör genomföras med planhandläggare som får själv prova att mäta upp sina planer och får därmed en känsla för måtten och värdena.

SPACESCAPE

Spacescape AB / Östgötagatan 100 / Box 4700 / SE-116 92 Stockholm / Sweden
Tel +46 8 452 97 67 / www.spacescape.se / info@spacescape.se